

DE GLYCOGEEN THEORIE EN DE PREVENTIE VAN TANDCARIËS

DOOR DR. H. EGYEDI

In een tweetal artikelen (T.v.T. 8-9-1958 en T.v.W. 10-1959), heeft schrijver dezes een aantal argumenten naar voren gebracht, die voor het invoeren van een „developmental” cariës preventie pleitten.

De samenvatting van het 2de artikel luidde:

„10 à 15 bewezen factoren tonen duidelijk de causale samenhang tussen overvoeding met koolhydraten in de jeugd, accumulatie van glycogeen in de tandkiem en cariës. Deze factoren zijn: scheikundige bevindingen, proeven op dieren en statistische gegevens over kinderen, die tijdens de oorlog niet overvoed waren.”

Bij deze 10 à 15 argumenten kunnen nu 2 zeer belangrijke worden gevoegd.

a. De resultaten van een onderzoek naar de samenhang van voeding en tandcariës bij 354 Amsterdamse schoolkinderen (door M. NEDERVEEN-FENENGA, R. LUYKEN en A. SCHOUSTRA). Dit statistische onderzoek heeft naar schrijvers mening zowel naar opzet als naar uitvoering nauwelijks een parallel in het tandheelkundige spoorwerk.

De gevolgtrekkingen, die eruit gemaakt kunnen worden, zijn m.i. even belangrijk als die uit het Vipeholm-experiment.

De samenvatting, die Dr. J. F. DE WIJN (adj. directeur van het voorlichtingsbureau voor de voeding) in een tweetal medische periodieken (Maandschr. v. Kindergeneeskunde – maart 1960 – en tijdschrift v. Soc. Geneeskunde – 26 febr. 1960 –) van dit onderzoek gaf, luidt als volgt:

„De belangrijkste conclusie van deze onderzoeken lijkt te zijn, dat ernstig rekening moet worden gehouden met een mogelijke oorzaak voor het ontstaan van cariës in de hoeveelheid suiker en suikerproducten reeds door zuigelingen en kleuters gebruikt, dus ook bij zoet maken van pap, yoghurt, vruchten, enz. Niet uitsluitend of voornamelijk dus in het snoepen op latere leeftijd zoals tot nu toe in binnen- en buitenland werd aangenomen.

Het uitermate grote belang dezer resultaten is gelegen in het feit, dat er een uitvoerbare preventie mogelijk lijkt in een periode tot de

± 4-jarige leeftijd, waarin de moeders de samenstelling der voeding nog in de hand hebben.

Anti-snoep propaganda na 4-jarige leeftijd heeft tot nu toe in „beschaafde” landen geen succes gehad.”

- b. Het 2de argument betreft ongeveer het enig vraagteken, dat nog in binnen- en buitenland bedenkingen tegen het invoeren van cariëspreventie op de glycogeen theorie berustend, vermocht op te roepen, n.l. dat nog geen verschil was aangetoond tussen het glycogeen-gehalte in het glazuur van cariës-immune en -niet immune elementen (wij konden moeilijk cariës immune tanden krijgen).

Met voorgaande mededeling hoop ik op dit hiaat nog berustende reserve te hebben weggenomen, om de weg te openen voor de „developmental” cariëspreventie.